

MEMORIJALNI MUZEJ SPOMEN-PODRUČJA JASENOVAC

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

Kustos Đorđe Mihovilović u Arhivu ZET-a uspio je prikupiti vrijednu fotodokumentaciju vezanu za stradanje zagrebačkih tramvajskih radnika u logorima Stara Gradiška i Jasenovac.

1.3. Darovanje

Fotografije zatočenika Ferdinanda Šege. Poklonio je g. Radovan Ortynski iz Zagreba

Logorska dopisnica zatočenika Ivana Gorišeka. Poknio Goran Leš iz Ivanić Grada

Fotografije ruševina logora snimljene 1945. godine. Poklonio Bogdan Žižić iz Zagreba

CD vlastitih filmova o Jasenovcu. Poklonio Bogdan Žižić iz Zagreba

Kopije pisama, dopisnica i fotografija zatočenika Jusufa Sabljakovića. Poklonio Dževad Sabljaković iz Cazina

Fotografije Granika snimljene prije Drugog svjetskog rata. Poklonio Jovan Šućurović iz Samobora

Fotografije zatočenika Stanoja Nešića i kopija njegovog sjećanja. Poklonila Branka Nešić iz Aljmaša

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Zbirka predmeta: nastavljen je upis zbirke predmeta kroz program M++, upisano je novih 389 predmeta (voditelj zbirke: Ivo Pejaković)

Zbirka dokumenata: ukupno 863 upisa (računalno, u programu M++). Zbirka je inventirana u potpunosti. (Inventirala Maja Kućan)

Zbirka fotografija: Fotografije se većim dijelom čuvaju u posebnim beskiselinim košuljicama sukladno propisanim uvjetima, te unutar zadanih standarda dopuštene temperature i vlage. U programu M++ dosada je upisano 1760 fotografija. (voditelj zbirke: Đorđe Mihovilović)

Donacija Bogdana Bogdanovića: ukupno 282 upisa (računalno, u programu M++). Zbirka je inventirana u potpunosti. (Inventirala Maja Kućan)

Zbirka dokumenata – podzbirka Sjećanja: ukupno 864 upisa (računalno, u programu Microsoft Excel) od toga 14 u 2014. godini. (Inventirala Ines Sogonić)

3.8. Stručni arhiv

Unutar stručnog arhiva u koji sadržava kopije dokumenata iz drugih arhiva i muzeja tijekom 2014. imali smo 862 nova upisa. Radi se o građi ZKHRZ-a koja je još sredinom 80-ih godina kopirana u tadašnjem Arhivu Hrvatske i kao nesređena držana u Memorijalnom muzeju. Ukupno u arhivu imamo obrađenih 1673 dokumenta u programu word. (Inventirao: Đorđe Mihovilović)

3.9. Ostalo

Sekundarna dokumentacija – dokumenti: ukupno 3 upisa (računalno, u programu S++). (Inventirala Maja Kućan)

Sekundarna dokumentacija – izložbe: ukupno 17 upisa (računalno, u programu S++). (Inventirala Maja Kućan)

Sekundarna dokumentacija – izdavačka djelatnost: ukupno 19 upisa (računalno, u programu S++). (Inventirala Maja Kućan)

Sekundarna dokumentacija - Fond digitalnih i magnetskih zapisa: ukupno 378 upisa (računalno, u programu S++, inventirala Ines Sogonić)

Sekundarna dokumentacija - Press Clipping: ukupno 6727 upisa (računalno, u programu Microsoft Word), od toga 659 u 2014. godini. (Inventirala Ines Sogonić)

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

121 nova knjiga.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Sve prikupljene knjige inventirane su u Inventarnu knjigu knjižnice. (Inventirala Ines Sogonić)

4.4. Služba i usluge za korisnike

Tijekom 2014. godine usluge knjižnice koristila su 4 vanjska korisnika

6. STRUČNI RAD

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Zahtjev za ostvarivanje uvida u građu zatražilo je tijekom 2014. godine ukupno 18 korisnika.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Kustos Ivo Pejaković sudjelovao je u Lillu na konferenciji „Kako prezentirati nasilje u muzejima“ (27. veljače - 2. ožujka 2014.)

3. travnja 2014. skup u organizaciji Goethe Instituta temu „Dvostruki teret“ – izlaganje kustosa Ive Pejakovića

Ravnateljica Nataša Jovičić na seminarima za nastavnike u Memorial de la Shoah izvještavala o radu SP Jasenovac

Ravnateljica Nataša Jovičić kao članica delegacije RH pri IHRA sudjeluje u radu muzejske i memoarske radne skupine te izvještava o radu ustanove u Londonu i Manchesteru.

Ravnateljica Nataša Jovičić sudjeluje na simpoziju o novim praksama u obrazovanju o Holokaustu u sklopu IHRA seminara a u organizaciji Yad Vashema i talijanske vlade.

6.8. Stručno usavršavanje

Tematska radionica iz ciklusa Kako objaviti dobru muzejsku knjigu: „Muzejski vodiči - tiskani i(li) elektronički“ održana 31. ožujka 2014. godine u Muzejskom dokumentacijskom centru. (sudjelovale Maja Kućan i Ines Sogonić)

Kustosica Maja Kućan prisustvovala je predavanju dr. sc. Denisa Chevalliera „Muzej europske i mediteranske civilizacije u Marseillesu“, 15. listopada 2014. u Muzejskom dokumentacijskom centru (MDC) u Zagrebu.

28. lipnja 2014. Komemoracija za žrtve logora Jadovno (Ivo Pejaković)

Kustos Ivo Pejaković sudjelovao je na ljetnoj akademiji koju je organiziralo sveučilište u Helsinkiju na temu „Romi – Mobilnost, progoni i sjećanje“ (4. - 21. kolovoza 2014.)

Kustos Đorđe Mihovilović sudjelovao je na seminaru „Suočavanje s teškom prošlošću u zemljama zapadnog Balkana koji je 6. - 11. listopada 2014. održan u Skopju i Prištini.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Kustosi muzeja Ivo Pejaković i Đorđe Mihovilović tijekom 2013. odgovorili na 62 upita stranaka vezanih za bazu podataka s imenima žrtava Koncentracijskog logora Jasenovac.

6.13. Ostalo

Indeks zatočenika logora Jasenovac i Stara Gradiška (baza podataka koja upućuje na podatke o pojedinom zatočeniku u muzejskim zbirkama, sekundarnoj dokumentaciji i memoarskoj literaturi) – ukupno 10114 upisa (Maja Kućan)

Ankete o izložbenom postavu Memorijalnog muzeja u Jasenovcu: ukupno 283 upisa (transkripcija ispunjenih anketa posjetitelja računalno, u programu Microsoft Excel, transkribirala Ines Sogonić)

Ravnateljica Nataša Jovičić nazočna je na svečanoj sjednici hrvatskog Sabora u obilježavanju Dana Holokausta. (27. siječanj)

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **Kraj logora Jasenovac: U spomen na sve stradale i preživjele zatočenike**

Mjesto održavanja i prostor: Prosvjeta (Zagreb)

Vrijeme trajanja: 1 - 18. travnja 2014.

Autor stručne koncepcije: Đorđe Mihovilović

Autor likovnog postava (grafičko uređenje plakata): Maja Halapija

Opseg: 14 roll-up plakata

Vrsta: povijesna, samostalna, pokretna

Tema: priča o posljednjim danima logora Jasenovac s naglaskom na zbivanja vezana uz proboj iz logora III i IV

Korisnici: građani grada Zagreba i posjetitelji Biblioteke Prosvjeta

Naziv izložbe: **Likvidacije u ćeliji smrti logora Stara Gradiška**

Mjesto održavanja i prostor: Dom kulture Lepoglava

Vrijeme trajanja: 24. - 27. travnja 2014.

Autor stručne koncepcije: Đorđe Mihovilović

Autor likovnog postava (grafičko uređenje plakata): Maja Halapija

Opseg: 16 roll-up plakata

Vrsta: povijesna, samostalna, pokretna

Tema: likvidacije političkih zatočenika u ćeliji smrti logora Stara Gradiška

Korisnici: sudionici komemorativne svečanosti u Lepoglavi. Građani Lepoglave

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine i stručne knjige

Kučan, Maja: „I zidovi imaju uši: Pisma zatočenika logora Jasenovac i Stara Gradiška“ (knjiga, 124 stranice)

Fotografijama, transkriptima i engleskim prijevodom predstavljena su pisma petorice zatočenika logora Stara Gradiška i Jasenovac. Ova se knjiga nadovezuje na knjigu „Jedinomoje i ostali!: Pisma iz logora“ iste autorice koju je Spomen-područje Jasenovac objavilo 2010. godine.

Mihovilović, Đorđe: „Zagrebački tramvajci u koncentracijskom logoru Jasenovac“ (knjiga, 182 stranice)

Kroz fotografije, dokumente i biografske priloge knjiga govori o radnicima Zagrebačkog električnog tramvaja koji su život izgubili u logorima iz sustava koncentracijskog logora Jasenovac.

Olujčić-Tomajić, Ostović: Slikovnica različitosti, namijenjena učenicima osnovne škole u učenju za demokratsko građanstvo. Slikovnicu recenzirala savjetnica za povijest Loranda Miletic iz Agencije za obrazovanje.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Ivo Pejaković - Stručna vodstva kroz muzej i po prostoru Spomen područja:

- 30. siječnja 2014.: Sudionici seminara o poučavanju o Holokaustu iz Hrvatske, Srbije te Bosne i Hercegovine
- 14. ožujka 2014.: Gimnazija Hrvatski kralj Zvonimir, Krk
- 21. ožujka 2014.: OŠ Ivan Meštrović, Zagreb
- 8. travnja 2014.: grupa posjetitelja iz Italije
- 10. travnja 2014.: OŠ Ludina
- 27. travnja 2014.: grupa studenata arhitekture iz Milana, Italija
- 6. svibnja 2014.: grupa studenata sa Sveučilišta Leuven, Belgija
- 8. svibnja 2014.: OŠ iz Požege

- 19. svibnja 2014.: studenti sveučilišta Georgia, SAD
- 22. sibnja 2014.: studenti sveučilišta Louisville, SAD
- 6. lipnja 2014.: studenti iz Kanade
- 2. srpnja 2014.: grupa umirovljenika iz SAD-a
- 4. srpnja 2014.: grupa antifašista iz Ljubljane
- 16. srpnja 2014.: učenici srednje škole iz Bergama, Italija
- 4. rujna 2014.: ljetna škola za Rome iz Hrvatske, Srbije i Njemačke
- 12. rujna 2014.: grupa posjetitelja iz SAD-a
- 3. listopada 2014.: posjet nastavnika iz Švedske u organizaciji udruge *Living History*
- 7. listopada 2014.: grupa srednjoškolaca iz Italije
- 15. listopada 2014.: grupa srednjoškolaca iz Italije
- 28. listopada 2014.: posjet veleposlanice Države Izrael, gđe. Zine Kalay Kleitman
- 14. studenog 2014.: posjet izaslanstva iz United States Holocaust Memorial Museum

Maja Kućan:

- 2. svibnja 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru na engleskom jeziku za skupinu talijanskih arhitekata
- 3. svibnja 2014.: uvod u razgledavanje muzeja na engleskom jeziku za grupu posjetilaca iz Italije
- 4. svibnja 2014. (na dan komemoracije): stručno vodstvo po muzeju na engleskom jeziku za izaslanstvo izraelskog veleposlanstva
- 16. svibnja 2014.: uvod u razgledavanje muzeja za studente i nastavnike Biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani
- 30. svibnja 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru i uvod u razgledavanje muzeja na engleskom jeziku za grupu američkih studenata
- 17. lipnja 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru i uvod u razgledavanje muzeja na engleskom jeziku za grupu studenata iz Švicarske
- 21. lipnja 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru i uvod u razgledavanje muzeja za grupu turista iz Slovenije
- 20. srpnja 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru za polaznike Ljetne škole mira u Savudriji

- 6. kolovoza 2014.: uvod u razgledavanje muzeja na engleskom jeziku za grupu američkih turista
- 13. kolovoza 2014.: uvod u razgledavanje muzeja na engleskom jeziku za grupu američkih turista
- 26. rujna 2014.: uvod u razgledavanje muzeja za Šumarsko društvo iz Postojne, Slovenija
- 7. listopada 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru i uvod u razgledavanje muzeja na engleskom jeziku za grupu njemačkih srednjoškolaca
- 24. listopada 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru na engleskom jeziku za grupu profesora iz Njemačke i Francuske
- 26. listopada 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru i uvod u razgledavanje muzeja na engleskom jeziku za studente arhitekture iz Ljubljane i njihove goste iz Velike Britanije
- 28. listopada 2014.: vodstvo po muzeju na engleskom jeziku za veleposlanicu Izraela
- 14. studenog 2014.: vodstvo po muzeju na engleskom jeziku za goste iz Muzeja Holokausta u Washingtonu
- 22. studenog 2014.: vodstvo po spomeničkom prostoru i uvod u razgledavanje muzeja za skupinu u organizaciji Fonda za humanitarno pravo iz Beograda

Ines Sogonić:

- 14. ožujka 2014.: vodstvo po prostoru i obrazovni program za učenike iz OŠ Popovača
- 4. travnja 2014.: vodstvo po prostoru i obrazovni program za učenike iz OŠ Eugen Kumičić iz Velike Gorice
- 11. svibnja 2014.: vodstvo po prostoru i uvod u razgledavanje muzeja za grupu posjetitelja iz Splita
- 11. svibnja 2014.: vodstvo za grupu posjetitelja iz Banja Luke, Bosna i Hercegovina
- 1. srpnja 2014.: stručno vodstvo po prostoru i obrazovni program za grupu učenika iz OŠ Sveti Ivan Žabno
- 1. rujna 2014.: vodstvo po prostoru i obrazovni program za grupu učenika iz OŠ Pojišan iz Splita
- 13. rujna 2014.: vodstvo po muzeju i spomeničkom prostoru za grupu posjetitelja iz Slovenije

- 13. rujna 2014.: vodstvo po prostoru i uvod u razgledavanje muzeja za nekoliko grupa posjetitelja iz Srpske pravoslavne crkve povodom ustoličenja episkopa Jovana
- 13. rujna 2014.: diskusija i uvod u razgledavanje muzeja za grupu posjetitelja iz Connecticuta, Sjedinjene Američke Države
- 11. listopada 2014.: stručno vodstvo za grupu posjetitelja iz Varaždina
- 24. listopada 2014.: vodstvo po muzeju i spomeničkom prostoru za veleposlanicu Republike Makedonije
- 29. listopada 2014.: vodstvo po muzeju i spomeničkom prostoru za delegaciju Veleposlanstva Republike Slovenije
- 23. prosinca 2014.: stručno vodstvo po spomeničkom prostoru i obrazovni program za učenike iz Gimnazije Daruvar

Đorđe Mihovilović:

- 30. siječnja 2014.: Gimnazija Čakovec
- 31. siječnja 2014.: Delegacija SABA Novska
- 7. veljače 2014.: stručna grupa za izradu novog postava unutar nekadašnjeg jugoslavenskog paviljona Državnog muzeja Auschwitz
- 18. veljače 2014.: OŠ Popovača
- 28. veljače 2014.: Gimnazija Karlovac
- 24. ožujka 2014.: novinarska ekipa iz Brazila
- 28. ožujka 2014.: Srednjoškolski centar Pakrac
- 22. travnja 2014.: Studenti bogoslovije iz Cetinja i episkop Anfilohije
- 25. travnja 2014.: Grupa turista iz Italije
- 28. travnja 2014.: Delegacija općine Bela Palanka
- 30. travnja 2014.: Grupa turista iz Slovenije
- 2. svibnja 2014.: Zvezda borcev Slovenije
- 3. svibnja 2014.: Grupa učenika iz Ferare, Italija
- 12. svibnja 2014.: Udruga umirovljenika Nova Gorica
- 16. svibnja 2014.: Policijska postaja Piran
- 29. svibnja 2014.: Hodočasnici iz Tajvana
- 1. lipnja 2014.: Delegacija SPC iz Beograda
- 7. srpnja 2014.: Turisti iz Hong Konga

- 30. kolovoza 2014.: UABA Sesvete-Kašina
- 3. rujna 2014.: Grupa posjetitelja iz Australije
- 14. listopada 2014.: Beogradski biskup Stanislav Hočevar
- 17. listopada 2014.: Grupa posjetitelja iz Njemačke
- 29. listopada 2014.: Grupa učenika iz Brescie, Italija
- 19. studenog 2014.: Grupa turista iz Italije

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Snimanje za prilog Južnokorejske nacionalne televizije KBS (Ivo Pejaković)

12.3. Predavanja / 12.4. Promocije i prezentacije

24. travnja u Domu kulture u Lepoglavi Đorđe Mihovilović održao je predavanje uz promociju knjige „Likvidacije u ćeliji smrti logora Stara Gradiška“

12.7. Ostalo

Vijesti na web-stranici ustanove: <http://www.jusp-jasenovac.hr/Default.aspx?sid=5027>
(uređuje Ines Sogonić; tijekom 2014. godine dodano je 30 vijesti)

Facebook-stranica ustanove: <https://www.facebook.com/JasenovacMemorialSite> (uređuje Maja Kućan)

Spomen područje Jasenovac obilježilo je Noć muzeja događanjem „Cvijet pod zvijezdama“. U 18 sati svima nazočnima obratile su se ravnateljica Spomen područja Jasenovac Nataša Jovičić i autorica projekta Suzana Dujić, nakon čega su učenici Osnovne škole Jasenovac i Osnovne škole Novska, te svi prisutni posjetitelji upalili i pustili u zrak stotinu letećih lampiona. U sklopu programa posjetitelji su u prostoru Obrazovnog centra Spomen područja Jasenovac pogledali izložbu „Likvidacije u ćeliji smrti“ autora Đorđa Mihovilovića.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Spomen područje Jasenovac posjetilo je ukupno 9809 posjetitelja, od toga 5481 iz Hrvatske, a 4328 stranih.

Ukupno je bilo 93 posjeta organiziranih grupa, 22 iz Hrvatske, 71 stranih.

VRSTE ULAZNICA (TIP POSJETITELJA) / upisati cijenu ulaznice	BROJ POSJETITELJA PO PROGRAMIMA			EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DR.	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	OSTALI PROGRAMI (KOMEMORACIJA)	UKUPNO
	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE								
ODRASLI	3 415	0	3415	0	0	257	0	140	0	2 750	6 562
UČENICI, STUDENTI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UMIROVLJENICI, OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GRUPNI POSJETI (ODRASLI) - broj osoba	1 507	0	1507	0	0	0	0	0	0	0	1507
GRUPNI POSJETI (DJECA, UČENICI, STUDENTI) - broj osoba	497	0	497	1243	0	0	0	0	0	0	1740
GRUPNI POSJETI (UMIROVLJENICI) - broj osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBITELJSKA ULAZNICA - broj osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BESPLATAN ULAZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OSTALO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO:	5419	0	5419	1243	0	257	0	140	0	2750	9809
SVEUKUPAN BROJ POSJETITELJA:	5419	0	5419	1243	0	257	0	140	0	2750	9809

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

Spomen područje Jasenovac u potpunosti se financira iz državnog proračuna.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Spomen područje Jasenovac za 27. siječanj, Dan sjećanja na žrtve Holokausta u suradnju sa Srpskim narodnim vijećem i Židovskom općinom Zagreb organizira ispred Trga žrtava fašizma, uz instalaciju K19 Zlatka Kopšljara, polaganje cvijeća i paljenje svijeća. Nazočili su Predsjednici Vlade, Sabora i Republike Hrvatske.

Radi poplava i evakuacije građe iz Memorijalnog Muzeja u Klovićeve dvore u Zagreb, odgađa se svečana komemoracija u počast svim stradalima u logoru Jasenovac za svibanj. Po prvi puta na komemoraciji sudjeluje dramska umjetnica Alma Prica što odmiče komemoraciju od potpuno političke prema umjetničkoj.

1. i 2. kolovoza na Romskom groblju Uštica održavaju se komemoracije za Rome stradale u Holokaustu

Grad Zagreb donacijom je osigurao uređenje prilaznih cesta SP Jasenovac kao i uređenje prilaza Muzeju

Tehnički odjel Ustanove održava sve lokalitete koji spadaju pod ingerencije SP a to su Uštica, Mlaka, Dubičke Krečane, Limani i Stara Gradiška. Uređeno je groblje Limani.

Nastavlja se projekt sanacije Kule Stara Gradiška te se započelo sa čišćenjem kazamata. Projekt vodi i nadgleda Konzervatorski odjel Ministarstva kulture u Slavonskom Brodu pod ravnanjem Željke Perković.

Konzervatorski ured u Sisku izdao je dozvolu za premještanje instalacije K19 Zlatka Kopljara iz Zagreba ispred Memorijalnog muzeja na prikladnu lokaciju na travnjaku.